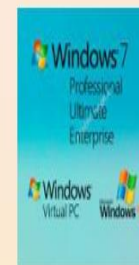
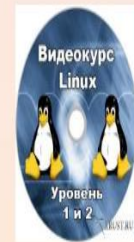
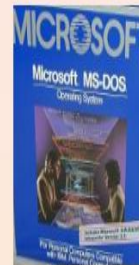

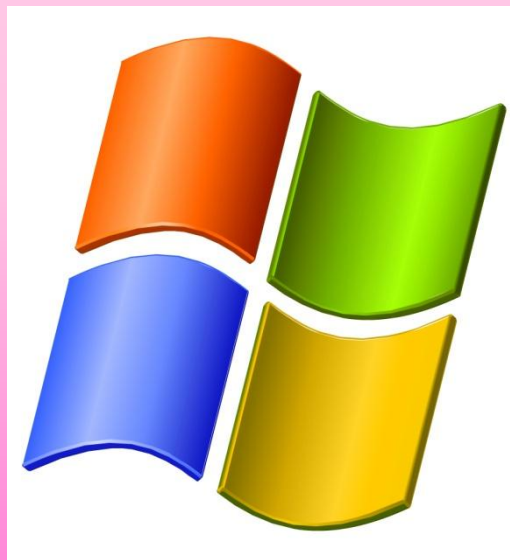
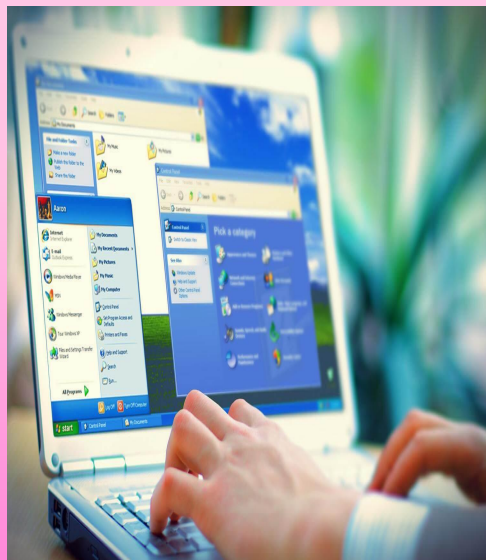
Операциялық жүйе(ОЖ)– бұл құжаттармен амалдар орындауға арналған, сыртқы құрылғыларды және бағдарламаларды басқаруды жүзеге асыратын бағдарламалар жиынтығы. ОЖ бағдарламалар жүйесін компьютердің мәліметтерді өндеу жөніндегі бүкіл жұмысын ұйымдастырады. Ол пайдаланушымен сұхбатты ұйымдастырады, компьютердің құрылғыларын және қор көздерін басқарады, мәліметтерді қорғауды қамтамасыз етеді, пайдаланушы мен бағдарламалар сұратуы бойынша түрлі қызметтерді атқарады және т.б. ОЖ болмаса, қазіргі заманғы компьютердің аппараттары мен бағдарламаларына қатынасу мүлде мүмкін емес.

Операциялық жүйе атаулары:

- *MS-DOS;*
- *Windows;*
- *Linux.*

Барлық ақпараттық, сонымен қатар бағдарламалық жабдықтар пайдаланушыға тек амалдық жүйе арқылы ғана ұсынылады. Адамның компьютермен қатынас жасау тәсілінің оңай да тартымды болуының маңызы зор. Қатынас жасау тәсілі – пайдаланушымен сұхбатты ұйымдастыруға арналған бағдарламалық ортаның сыртқы көрінісі тілдесу деп те аталады. Дербес компьютерде тілдесудің әмірлік және терезелік екі түрін көруге болады.

Операциялық жүйе - бұл компьютерді іске қосқан кезде жүктелетін және оның барлық құрылғыларының жұмысын басқаратын арнайы программа Ол компьютер мен адамның арасындағы байланысты қамтамасыз етеді.

Дербес компьютерге арналған ОЖ-лер бір міндетті және көп міндетті қатар атқаратын. бір адам пайдаланатын және бірнеше адам пайдаланатын.

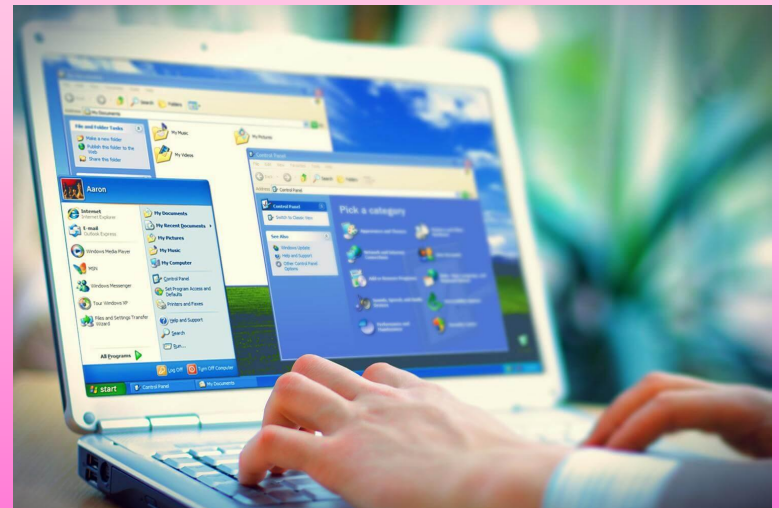

Бір міндетті операциялық жүйе дегеніміз: Қай кезде де адамның компьютерде тек бір ғана іспен шұғылдануына, яғни тек бір ғана мәселені шешуіне мүмкіндік береді. Мұндай жүйелер, әдетте, негізгі режимде бір программаны және фондық деп аталатын режимде тағы бір программаны іске қосуға мүмкіндік береді. Мысалы, негізгі режимде мәтіндер редакторын, ал фондық режимде басу программасын іске қосуға болады.

Бір адам пайдаланатын ОЖ дегеніміз: компьютерде тек бір ғана адамның мұмыс істеуіне мүмкіндік береді. Дербес компьютерде бірнеше адам кезекпен жұмыс істеуіне болады және олардың әрқайсысы компьютердегі барлық ақпаратқа шыға алады.

Бірнеше адам пайдаланатын ОЖ дегеніміз: - бірнеше адам пайдаланатын жүйеде әрбір пайдаланушы өз ақпаратына пароль енгізіп, тек жеке өзінің ғана аша алатын ақпаратына шыға алады. Кейбір бірнеше адам пайдаланатын жүйелер, мысалы, UNIX, бір компьютерде бірнеше пайдаланушының қатар жұмыс істеуіне мүмкіндік береді. Бұл жағдайда әрбір пайдаланушының жұмыс орнына терминал орнатылуы керек.

Терминал ретінде не арнайы жасалған құрылғылар (пернетақтасы бар бейнемонитор), не ДК-де іске қосылған арнайы программа болуы мүмкін. Бірнеше пайдаланушы, әрқайсысы өз терминалымен, бір-біріне кедергі келтірмей, бір компьютерде қатарласа жұмыс істей алады.

ОЖ-лер компьютермен бірге дамып, жылдан-жылға қолдануға қолайлы болып жетіліп келеді. Оның орта ғасырлық болса да тарихы бар.

1965-1975 Алғашқы операциялық жүйелердің қалыптасып, даму кезеңі. Бұл кез жаңа буын компьютерлерінің пайда болған уақыты еді. Сонымен қатар мини-компьютерлер кең таралды. Мультипрограммалық, көпмақсатты, файлдар жүйесімен тиімді жұмыс жасайтын ОЖ қажет болды. Алғашқы ОЖ-дің бірі ОЖ UNIX болды.

Билл Гейтс 1955 жылы қазан айында Сиэтледе қарапайым ұстаздар отбасында дүниеге келді. Ол 13 жасында алғашқы программасын жазып үлгерді. Досы Пол Алленмен бірігіп, “Жас программистер” клубын құрды. Сөйтіп Гарвард университетіне түсулеріне қаражат қорын жинады.

1975 жылы Билл Гейтс және Пол Аллен бірігіп, университет бітірулеріне 2 жыл қалғанда Microsoft деп аталатын фирма ашты. Алғашында Билл программа құрып, көп ізденсе, кейіннен басқа әдіс ойлап тапты. Ол программасымен авторларды да қоса фирманы сатып алды. Осылайша Microsoft империясы пайда болды.

Билл Гейтс жұбайы Мелинда және қызы Дженифермен қаладан тыс жерде орналасқан үйде тұрады. Ол кітап оқығанды, бридж және гольф ойнағанды жақсы көреді. Компьютер алдында бірнеше күн отыруға бар. Билл Гейтстің үйі қиял-ғажайып әңгімелердегі ұқсас компьютерлермен жабдықталған.

НАЗАРЛАРЫНЫЗГА

РАХМЕ

Т